

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

98.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 7-го Декабря — 1837 — Wilno. Wtorek. 7-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 30-го Ноября.

Москва, 17-го Ноября. Двадцать осьмого Октября, въ третьемъ часу по полудни, Государь Императоръ изволилъ быть въ Маринской Больницѣ, которую остался совершенно доволенъ.

30-го Октября, во второмъ часу по полудни, Его Величество посетилъ Отдѣленіе малолѣтнихъ Московскаго Кадетскаго Корпуса, а потомъ и самый Корпусъ, гдѣ найденнымъ порядкомъ и устройствомъ остался доволенъ. Послѣ же сего изволилъ быть въ Александровскомъ дворцѣ.

4-го Ноября, въ третьемъ часу по полудни, Его Величество и Его Высочество Великій Князь Наслѣдникъ изволили ѣздить въ Петровскій дворецъ, и обозрѣвали всю внутренность оного. Въ томъ же часу, Ихъ Высочества Великіе Князья НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧЪ и МИХАИЛЬ НИКОЛАЕВИЧЪ изволили быть въ Александровскомъ дворцѣ.

5-го Ноября, во второмъ часу по полудни, Ихъ Высочества Великіе Князья МАРИЯ и ОЛЬГА НИКОЛАЕВНЫ осматривали пивоваренный заводъ купца Даніельсона а по полудни въ третьемъ часу, Его Высочество Великій Князь Наслѣдникъ посещалъ Отдѣленіе малолѣтнихъ Московскаго Кадетскаго Корпуса, а потомъ и самый Корпусъ.

6-го Ноября, по полудни въ первомъ часу, Ихъ Высочества Великіе Князья НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧЪ и МИХАИЛЬ НИКОЛАЕВИЧЪ изволили посѣтить Новодѣвичій монастырь и Игуменью оного. И въ томъ же часу, Его Высочество Великій Князь КОНСТАНТИНЪ НИКОЛАЕВИЧЪ изволилъ быть въ домѣ купчихи Коммерціи Совѣтницы и именитой гражданки, Вѣры Алексѣевой, и осматривать ея золотопрядильныя издѣлія, а Его Высочество Великій Князь Наслѣдникъ, въ Александровскомъ Сиротскомъ Институтѣ. Того же числа, во второмъ часу по полудни, Государь Императоръ посещалъ Московскій Военный Госпиталь, гдѣ найденнымъ порядкомъ остался доволенъ; потомъ изволилъ осматривать въ Головиномъ дворцѣ 3-й батальонъ 2-го Учебнаго Карабинернаго полка.

7-го Ноября, по полудни въ два часа, Его Величество посещалъ Московскую городскую Больницу, которую былъ совершенно доволенъ.

9-го Ноября во второмъ часу по полудни, Его Высочество Государь Наслѣдникъ посѣтилъ Екатерининскую Больницу.

Того же числа, по полудни въ третьемъ часу, Государь Императоръ изволилъ быть въ домѣ умалишенныхъ и въ Екатерининской Богадѣльнѣ, и въ обоихъ заведеніяхъ найденнымъ порядкомъ остался доволенъ. Въ тотъ же день, вечеромъ, Его Величество, съ Ихъ Высочествами Государемъ Наслѣдникомъ и Великими Князьями МАРИЕЮ и ОЛЬГОЮ НИКОЛАЕВНАМИ, посѣтили Большой Петровскій Театръ.

10-го Ноября, по полудни въ два часа, Государь Императоръ осматривалъ Павловскую Больницу, состоящую въ Серпуховской Части, и отъѣхавъ по-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 30-go Listopada.

Москва, 17-go Listopada. Дня двѣдзестого 6-сего Паѣдзиерника, о трзeciey з поѣдунia, CESARZ JE-go Mość raczył byдъ w Szpitalu Maryińskim, z kтoѣr-go był zupełnie zadowolony.

Дня 30-go Паѣдзиерника, о drugiey з поѣдунia, NAYJAŚNIEYSZY PAN odwiedził oddział małoletnich Moskiewskiego Korpusu Kadetów, a potem i sam Korpus, gdzie ze znalezioneго porządku i urzędzenia był zadowolony. Potem zaś raczył byдъ w pałacu Alexandrowskim.

Дня 4-go Listopada, о трзeciey з поѣдунia, CESARZ JE-go Mość i JE-go WYsokość WIELKI XIAŻE NASTĘPCA, raczyli jeździć do pałacu Pietrowskiego, i cały wewnątrz oglądali. O teyże godzinie Ich WYsokość WIELCY XIAŻETA NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ, raczyli byдъ w pałacu Alexandrowskim.

Дня 5-go Listopada, о drugiey з поѣдунia, Ich WYsokości WIELKIE XIEŻNICZKI MARYA i OLGA NIKOŁAJEWNY, oglądały browar piwny kupców Danielsonow; o godzinie trзeciey з поѣдунia, JE-go WYsokość WIELKI XIAŻE NASTĘPCA, odwiedził oddział małoletnich Moskiewskiego Korpusu Kadetów, a potem i sam Korpus.

Дня 6-go Listopada, о pierwszey з поѣдунia, Ich WYsokości WIELCY XIAŻETA NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ, raczyli odwiedzić Nowodziewiczы monastѣr i jego Przełożoną. I o teyże godzinie JE-go WYsokość WIELKI XIAŻE KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ raczył byдъ w domu kupcowey Radczыni Handlowey i imienitey braźdanki, Wiary Alexiejewny, i oglądać jey wyroby ze złotey przędzy, a JE-go WYsokość WIELKI XIAŻE NASTĘPCA, w Alexandrowskim Instytucie Sierot. Tegoż dnia о drugiey з поѣдунia, CESARZ JE-go Mość odwiedzał Szpital Woyskowy, gdzie ze znalezioneго porządku był zadowolony; potem raczył oglądać w pałacu Gołwinowym, 3-ci batalion 2-go uczebnego pѣtku Karabinierów.

Дня 7-go Listopada, о drugiey з поѣдунia CESARZ JE-go Mość odwiedzał Moskiewski Szpital mieski chorych, z kтoѣr-go był zupełnie zadowolony.

Дня 9-go Listopada, о godzinie drugiey з поѣдунia, JE-go WYsokość CESARZEWICZ NASTĘPCA odwiedził Szpital Ekateryninski.

Дня tegoż, о трзeciey з поѣдунia, CESARZ JE-go Mość raczył byдъ w domu waryatów i w Szpitalu Ekateryninskim, i ze znalezioneго porządku w obu zakładach był zadowolony. Дня tegoż, wieczorem NAYJAŚNIEYSZY PAN, z Ich WYsokościami CESARZEWICZEM NASTĘPCA i WIELKIEMI XIEŻNICZKAMI MARYA i OLGA NIKOŁAJEWNAMИ, odwiedzili Wielki Teatr Pietrowski.

Дня 10-go Listopada, о drugiey з поѣдунia, CESARZ JE-go Mość oglądał Szpital Pawłowski, w Serpu-chowskiej części znajdujący się, i ze szczegѣlnego po-

рядкомъ, въ оной найденнымъ, изволилъ остаться совершенно доволенъ.

12-го Ноября, въ двѣнадцатомъ часу утра, Его Высочество Государь Наслѣдникъ посѣтилъ Императорскій Московскій Университетъ.

Того же числа, по полудни въ второмъ часу, Ихъ Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица, съ Ихъ Высочествами МАРІЕЮ и ОЛГОЮ НИКОЛАЕВНАМИ, изволили быть въ Александровскомъ Сиротскомъ Институтѣ, и найти въ ономъ отличный порядокъ. Въ сіе же время, Его Высочество Великій Князь КОНСТАНТИНЪ НИКОЛАЕВИЧЪ осматривалъ мануфактуру купца Теодора Гуткова, въ Лефортовской Части; а вечеромъ, въ осьмомъ часу, Ихъ Величества, съ Ихъ Высочествами Государемъ Наслѣдникомъ и Великими Князьями МАРІЕЮ и ОЛГОЮ НИКОЛАЕВНАМИ, изволили быть въ Русскомъ спектаклѣ, въ Большомъ Петровскомъ Театрѣ.

13-го Ноября, по полудни во второмъ часу, Государь Императоръ, въ сопровожденіи Г-на Военнаго Министра Графа Чернышева, посѣтилъ Комиссію Московскаго Коммиссаріатскаго Деп-го, гдѣ встрѣченъ Дежурнымъ Генераломъ Главнаго Штаба Его Императорскаго Величества, Г-мъ Генералъ-Адъютантомъ Клейнмихелемъ, и управляющимъ Комиссіею, Г-мъ Генералъ-Маіоромъ Аслановичемъ, и съ присутствующими въ Комиссіи обозрѣвалъ всѣ кладовыя, которыми остался весьма доволенъ. Во время сего осмотра, Государю Императору угодно было послать за Корпуснымъ Командиромъ, Г-мъ Генералъ-Адъютантомъ Нейдгартомъ, по прибытіи котораго Его Величество вторично осматривалъ нѣкоторые магазины, и за отличное устройство и порядокъ изволилъ особенно благодарить Графа Чернышева, какъ Главнаго Начальника, равно какъ и Генералъ-Маіора Аслановича.

Его Высочество Государь Наслѣдникъ, того же числа, по полудни во второмъ часу, посѣтилъ Петропавловскую Больвицу.

— 25-го Ноября, Его Императорское Высочество Великій Князь МИХАИЛЪ ПАВЛОВИЧЪ, выѣхалъ въ Москву. (Спб. В.)

— Высочайшими Грамотами, 3-го Октября, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Полковники: Командиръ Каргопольскаго Драгунскаго полка, *Павлицевъ*; Начальникъ 1-й Конно-Артиллерійской дивизіи, *Чадинъ*; Командиръ Кирасирскаго Принца Алберта Прусскаго полка, *Флигелъ-Адъютантъ Графъ Ржевускій*; Командиръ Драгунскаго Его Императорскаго Высочества Великаго Князя МИХАИЛА ПАВЛОВИЧА полка, *Броневскій* 2-й, и Дежурный Штабъ-Офицеръ 3-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, состоящій по Кавалеріи, *Виттуловъ*.

— Высочайшею Грамотою, 3-го Октября, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Командующій 2-ю бригадою 2-й Кирасирской дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Сомовъ*.

— Высочайшею Грамотою, 29-го Октября, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Анны 1-й степени*, Начальникъ Кавказской Артиллерійской дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Казляниновъ*.

— Высочайшею Грамотою, 31-го Октября, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 1-й степени*, Наказный Атаманъ Кавказскаго Линейнаго Казачьяго Войска, Генералъ-Маіоръ *Николаевъ* 1-й.

— Высочайшимъ Приказомъ, 15-го Ноября, Кіевскій Военный, Подольскій и Волынский Генералъ-Губернаторъ, Сенаторъ и Членъ Военнаго Совѣта, Генералъ-Лейтенантъ Графъ *Гурьевъ*, согласно прошенію, уволенъ отъ занимаемой имъ должности, съ производствомъ въ Дѣйствительные Тайные Совѣтники и съ оставленіемъ въ званіи Сенатора.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшихъ рапортовъ Гражданскихъ Губернаторовъ: Виленскаго и состоящихъ въ должности Олонскаго и Рязанскаго, о податяхъ и недоимкахъ за 1-ю половину 1837 года, и изъ свѣдѣній, Министромъ Финансовъ доставленныхъ, что взыскано: по Виленской Губерніи, недоимокъ $\frac{1}{8}$ а оклада $\frac{1}{12}$, по Олонской губерніи, недоимокъ $\frac{1}{12}$ а оклада $\frac{1}{12}$ и по Рязанской губерніи недоимокъ $\frac{1}{12}$, а оклада $\frac{1}{12}$, Высочайше повелѣть соизволилъ: объявить Виленскому Гражданскому Губернатору и состоящимъ въ должности Гражданскихъ Губернаторовъ Олонскаго и Рязанскаго особое Его Величества удовольствіе за успѣшное взысканіе податей. (С. В.)

— Высочайшимъ указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ, 19-го Октября, Графиня Надежда Орлова-Денисова, Графиня Марѳа Платова и дѣвица Екатерина Сысоева, Всемилостивѣе пожалованы во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

рзѣдку въ немъ найденнаго, рачылъ быдъ зупѣнне задоволонъ.

Дня 12-го Listopada, o południu, Jego Wysokość Cesarzewicz Następca odwiedził Cesarzski Uniwersytet Moskiewski.

Tegoż dnia, o drugiej z południa, Najjaśniejsze Państwo Cesarz Jego Mość i Cesarzowa Jej Mość, z Ich Wysokościami MARYĄ i OLGĄ NIKOŁAJEWNAМИ, raczyli byдъ w Alexandrowskim Instytucie Sierot i znaleźć w nim odznaczający się porządek. W tymże czasie, Jego Wysokość Wielki Xiążę KONSTANTY NIKOŁAJEWICZ, ogłādał rękodzielnię kupca Teodora Gutkowa, w części Lefortowskiej; a wieczorem, o godzinie ósmey, Najjaśniejsze Państwo z Ich Wysokościami Następca Cesarzewiczem i Wielkimi Xiężniczkami MARYĄ i OLGĄ NIKOŁAJEWNAМИ, raczyli byдъ na Ruskim spektaklu w Wielkim Teatrze Pietrowskim.

Dnia 13-go Listopada, o drugiej z południa, Cesarz Jego Mość, przeprowadzany przez Pana Ministra Wojny Hrabiego Czernyszewa, odwiedził Kommissyę Moskiewskiego Kommissoryackiego Depo, gdzie spotkany przez Deżurnego Jenerała Głównego Sztabu Jego Cesarzkiej Mości, Pana Jenerała-Adjutanta Kleinmicheła, i Zarządzającego Kommissyę, Pana Jenerała-Majora Asłanowicza, i z zasiadającymi w Kommissyi ogłādał wszystkie składy, z których był bardzo zadowolony. W czasie tego przeglądu, Cesarzowi Jego Mości podobało się postać po Dowódcę Korpusu, P. Jenerała-Adjutanta Neidhardta, po którego przybyciu, Najjaśniejszy Pan powtórnie ogłādał niektóre magazyny, i za odznaczające się urządzenie i porządek, raczył szczególnie dziękować Hrabieму Czernyszewu, jako Głównemu Naczelnikowi, równie jak i Jenerała-Majorowi Asłanowiczowi.

Jego Wysokość Następca Cesarzewicz, tegoż dnia, o drugiej z południa, odwiedził Szpital Petropawłowski. (G. M.)

— Dnia 25-go Listopada, Jego Cesarzka Wysokość Wielki Xiążę MICHAŁ PAWŁOWICZ, wyjechał do Moskwy. (G. S. P.)

— Przez Naywyższe Dyplomata, 3-go Października, Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Półkownicy: Dowódzca Kargopolskiego pólku Dragonów, *Pawłiszczew*; Naczelnik 1-szey dywizyi Konney Artylleryi, *Czadin*; Dowódzca pólku Kirysyerów Xięcia Alberta Pruskiego, *Skrzydłowy Adjutant Hrabia Rzewuski*; Dowódzca pólku Dragonów Jego Cesarzkiej Wysokości Wielkiego Xięcia MICHAŁA PAWŁOWICZA, *Broniewski* 2-gi, i Deżurny Sztab-Oficer 3-go Odwodowego Korpusu Kawaleryi, liczący się w Kawaleryi, *Wintulow*.

— Przez Naywyższy Dyplomat, 3-go Października, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Stanisława 2-go stopnia*, Dowódzca 2-gą brygadą 2-giey dywizyi Kirysyerów, Jenerał-Major *Somow*.

— Przez Naywyższy Dyplomat, 29-go Października, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, Naczelnik Kaukazkiej dywizyi Artylleryi, Jenerał-Major *Kazlaninow*.

— Przez Naywyższy Dyplomat, 31-go Października, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Stanisława 1-go stopnia*, Zarządzający Ataman Kaukazkiego Kozackiego Woyska liniowego, Jenerał-Major *Nikolajew* 1-szy.

— Przez Naywyższy Rozkaz Dzienny, 15-go Listopada, Kijowski Wojenny, Podolski i Wołyński Jenerał-Gubernator, Senator i Członek Rady Wojenney, Jenerał-Porucznik Hrabia *Gurjew*, zgodnie z prosbą, został uwolniony od zajmowanego przezeń obowiązku, z mianowaniem Rzeczywis ym Radcą Tajnym i z zostawieniem w nazwanu Senatora.

— Cesarz Jego Mość, dostrzegłszy z nayniższych raportów Gubernatorów Cywilnych: Wileńskiego i zostających w obowiązku Ołoneckiego i Riazańskiego, o podatkach i zaległościach za pierwsze półrocze 1837 roku, i z wiadomości przez Ministra Skarbu podanych, że uzyskano: w Gubernii Wileńskiej, zaległości $\frac{1}{8}$, a podatku $\frac{1}{12}$, w Gubernii Ołoneckiej, zaległości $\frac{1}{12}$, a podatku $\frac{1}{12}$, i w Gubernii Riazańskiej zaległości $\frac{1}{12}$, a podatku $\frac{1}{12}$, Naywyżey rozkazać raczył: oświadczyć Wileńskiemu Gubernatorowi Cywilnemu i zostającym w obowiązku Cywilnych Gubernatorów Ołoneckiego i Riazańskiego szczególne Jego Cesarzkiej Mości zadowolenie, za skuteczne uzyskanie podatków. (G. S.)

— Przez Naywyższy Ukaz, do Kantoru Dworu, 19-go Października, Hrabianka Nadzieja Orłowa-Denisówna, Hrabianka Marta Płatowówna i Panna Katarzyna Sysojewna, Nayłaskawiey mianowane Freylinami Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości.

— Министръ Финансовъ, Генералъ отъ Инфантеріи Графъ Канкринъ, пріѣхалъ, 20-го числа, изъ Москвы въ здѣшнюю столицу. (С. П.)

— Находящійся Московскаго Уѣзда въ деревнѣ Пушкиной, принадлежащей Г-ну Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Петру Андріановичу Дивову, на воспитаніи у кормилицы Дарьи Ивановой, восьмилѣтній питомецъ Московскаго Воспитательнаго Дома, Макарь Филиповъ, 14-го числа Августа сего года, около полудня, вмѣстѣ съ другимъ, одного съ нимъ возраста, мальчикомъ и 12-ти-лѣтнею дѣвочкой, пошелъ отыскивать свою воспитательницу, жавшую въ полѣ рожь, какъ вдругъ неподалеку отъ того мѣста, гдѣ она находилась на работѣ, схваченъ за горло огромной величины волкомъ, и повлеченъ въ кустарникъ. Сопровождавшія воспитанника Филипова дѣти съ крикомъ побѣжали къ своей матери, родной сестрѣ его кормилицы, той же деревни Пушкиной крестьянкѣ, жавшей также по близости рожь. Лишь только успѣли они извѣстить мать о случившемся несчастіи, и указать ей въ какую сторону побѣжалъ волкъ съ своею добычею, какъ она, забывъ страхъ, вмѣстѣ съ обоими малолѣтними дѣтьми своими, подвергавшимися равномерно очевидной опасности быть растерзанными лютымъ звѣремъ, рѣшилась твердо спасти несчастнаго отъ неизбежной гибели, и не будучи ничѣмъ вооружена, побѣжала за волкомъ. Преслѣдуя неутомимо звѣря, она старалась схватить за ноги влекомаго по землѣ питомца, въ намѣреніи ж-сторгнуть его изъ пасти волка, и наконецъ пробѣжавъ разстояніе около двухъ сотъ шаговъ, и выбившись изъ силъ, бросилась на него всѣмъ тѣломъ пользуясь случаемъ, когда частый кустарникъ, заслоняя дорогу волку, препятствовалъ его бѣгу. Закрывая собою питомца отъ волка, выпустившаго изъ челюстей своихъ добычу, но все еще стоявшаго надъ нею, Аксинья нѣсколько минутъ лежала въ такомъ положеніи, крича своимъ дѣтямъ, чтобы они спѣшили удалиться, а ее оставили на произволъ Божій. Подоспѣвшіе на крикъ ея крестьяне, работавшіе въ полѣ, заставили волка немедленно обратиться въ бѣгство, найдя неустрашимую крестьянку обгабленною кровію. Спасенный ею питомецъ былъ представленъ въ Воспитательный Домъ. По осмотру Главнымъ Докторомъ онаго, на упомянутомъ воспитанникѣ оказалось пять опасныхъ ранъ значительной величины, которыя нынѣ начинаютъ заживать.

Московскій Опекунскій Совѣтъ, получивъ донесеніе отъ Главнаго Надзирателя воспитательнаго Дома о поступкѣ крестьянки Аксиньи Ивановой, предоставлялъ Г-ну Предсѣдательствующему въ Совѣтѣ, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Князю Сергѣю Михайловичу Голицыну, чрезъ Г-на Статсъ-Секретаря Григорія Иванова Вилламова, довести до Высочайшаго Его Императорскаго Величества свѣдѣнія, представивъ во Всемиловѣйшее Его Величества вниманіе мнѣніе Совѣта, чтобы означенной крестьянкѣ, въ награду за спасеніе питомца, выдать изъ доходовъ Воспитательнаго Дома асс. 200 р., а о поступкѣ ея пуликовать въ вѣдомостяхъ.

Государь Императоръ, не оставляющій безъ достодолжнаго возмездія ни единого подвига добродѣтели, ни единой похвальной черты послѣдняго изъ Его подданныхъ, Высочайше одобрилъ положеніе Опекунскаго Совѣта, сверхъ того, означенной крестьянкѣ Аксиньѣ Ивановой Всемиловѣйше пожаловать изволилъ асс 500 р. и медаль за спасеніе погибавшаго. (М. В.)

Лубава, 10-го Ноября.

Сегодня спущенъ на воду корабль, который по своей конструкціи превосходитъ всѣ выстроенные на здѣшней верфи. Онъ построенъ изъ дубоваго лѣса, корабельнымъ мастеромъ Мове, по распоряженію торговаго дома Серенеена и комп., и подъ особеннымъ надзоромъ заслуженнаго шкипера Клааса Тидемана. Корабль названъ Патріотъ Мининъ и выстроенъ на счетъ С. Петербургскаго торговаго дома братьевъ Савиныхъ; онъ содержитъ въ себѣ 150 ластовъ, и предназначается для плаванія въ Вѣсть-Индію, почему будетъ отосланъ въ Англію для обшивки мѣдью. (К. Г.)

Одесса, 12-го Ноября.

6-го Ноября, въ Субботу, ни въ городѣ, ни въ предмѣстіи Молдаванкѣ, ни въ оцепленныхъ домахъ и кварталахъ не произошло ничего новаго. Въ чумный кварталъ поступило изъ Молдаванки больныхъ 3; изъ присланныхъ оттуда же сомнительныхъ заболѣло 2; изъ этого числа умерло 2, а именно: старикъ изъ бывшаго хутора Графа Разумовскаго и одна женщина. Осталось больныхъ заразою 8. — Между преждепоступившими въ карантинъ не было ни какого новаго случая.

— Minister Skarbu, Jenerał Piechoty Hrabia Kan-krin, dnia 20-go przybył z Moskwy do tutejszey Stolicy. (P. P.)

— Znajdujący się w powiecie Moskiewskim we wsi Puszkynie, należący do P. Rzeczywistego Radcy Stanu Piotra Andryanowicza Diwowa, na wychowaniu u karmicielki Daryi Iwanowej, ośmioletni wychowaniec Moskiewskiego Domu Wychowania, Makary Filipow, dnia 14-go Sierpnia roku teraźniejszego, około południa razem z drugim, jednego z nim wieku chłopcem i dwónastoletnią dziewczynką, poszedł szukać swej wychowawczyni, która żęła w polu żyto, gdy niespodzianie, nie daleko od miejsca, gdzie się ta znajdowała na robocie, został porwany za gardło przez wilka ogromnej wielkości, który go powleknął w zarośle. Dzieci idące razem z Filipem, krzycząc pobiegły do swej matki, rodzonej siostry jego karmicielki, tejże wsi Puszkina włościanki, która także żęła żyto w bliskości. Zaledwo zdążyli uwiadomić swą matkę o zdarzoném nieszczęściu i pokazać jej, w którą stronę wilk pobiegł ze swą zdobyczą; gdy ta nie pomniąc na niebezpieczeństwo, razem z obojga małoletnimi swemi dziećmi, narażającemi się również na widoczne niebezpieczeństwo, zostania rozszarpanemi przez srogiego zwierza, uczyniła niezmiennie postanowienie uratować nieszczęśliwego od nieuchronnej zguby, i niczem nie będąc uzbrojoną, pobiegła za wilkiem. Scigając nieustannie zwierza, starała się ująć za nogi ciągniętego po ziemi wychowanka, w zamiarze wyrwania go z paszczki wilka, i nakoniec ubiegłszy około dwóchset kroków i utraciwszy siły, rzuciła się nań całym ciałem, korzystając ze zlarzenia, kiedy gęste zarośle, zasłaniając drogę wilkowi, biedz mu przeszkadzały. Zakrywając sobą wychowanka od wilka, który wypuścił z paszczy swą zdobycz, ale jeszcze stał nad nią, Aksinia przez kilka minut leżała w takim położeniu, krzycząc na swe dzieci, ażeby się śpieszyły oddalić, a ją zostawiły na wolą Boga. Nadbiegli na krzyk jej włościanie, w polu pracujący, zmusili niezwłocznie wilka uciekać, znalazłszy nieustraszoną włościankę we krwi zbroszoną. Uratowany przez nią wychowaniec był przystany do Domu Wychowania. Po obejrzeniu przez Głównego Doktora tego Domu, u pomienionego wychowanka okazało się pięć ran niebezpiecznych znaczney wielkości, które teraz zaczynają się goić.

Moskiewska Rada Opiekunicza, otrzymawszy doniesienie od Głównego Nadzorca Domu Wychowania o postępkach włościanki Aksini Iwanowej, przedstawiła Panu Prezydującemu w Radzie, Rzeczywistemu Radcy Tajnemu Xięciu Sergiuszowi Michajłowiczowi Golicynowi, przez Pana Sekretarza Stanu Grzegorza Iwanowicza Wylamowa, doprowadzić do Najwyższej Najjaśniejszego Pana wiadomości, przedstawivszy do Najmilszemu Jego Cesarskiej Mości uwagi opinią Rady, ażeby pomienionej włościance Aksinii Iwanowej, Nayłaskawiej przeznaczyć raczył 500 rubli assygnacyynych i medal za uratowanie ginącego. (G. M.)

Cesarz Jego Mość, nie zostawiający bez należytego wynagrodzenia żadnego czynu cnoty, ani żadnego chwalebego postępku ostatniego z Jego poddanych, Naywyżey utwierdziwszy postanowienie Rady Opiekunczej, pomienionej włościance Aksinii Iwanowej, Nayłaskawiej przeznaczyć raczył 500 rubli assygnacyynych i medal za uratowanie ginącego. (G. M.)

Lipawa, 10-go Listopada.

Dzisiaj spuszczone z warstatu okręt, który ze swej budowy przechodzi wszystkie na tutejszej werfie wybudowane. Budowany jest z drzewa dębowego przez Budowniczego okrętowego Mowe, podług rozporządzenia domu handlowego Serenejena i komp., i pod szczególnym dozorem zasłużonego szypira Klaasa Tiedemana. Okręt nazwano Patryota Minin, a wybudowany został kosztem St. Petersburgskiego domu handlowego braci Sawiных; zawiera on w sobie 150 fasz-tów i naznacza się do żeglugi do Indyy-Wschodnich, będzie przeto posłany do Anglii, dla obicia miedzią. (G. H.)

Одесса, 12-го Listopada.

Dnia 6-go Listopada, w sobotę, ani w mieście, ani na przedmieściu Moldawance, ani też w domach i kwartałach kordonem ościagnionych, nie wydarzyło się nic nowego. Do dżumnego kwartału przystano z Moldawanki trzech chorych; z przystanych także zmarł poddeyrzanych zachorowało 2; z tej liczby zmarło 2, a mianowicie starzec z byłego folwarku Hrabiego Razumowskiego i jedna kobieta. Pozostało chorych 8. — Między pierwicy przystanemi do kwarantanny, nie było żadnego nowego przypadku.

7-го Ноября, въ Воскресенье, въ чумномъ кварталѣ умеръ 1; изъ числа привезенныхъ изъ Молдаванки вновь заболѣло 2; всего осталось больныхъ заразою 9. Въ городѣ все благополучно.

8-го Ноября, въ Понедѣльникъ, оцѣплена Молдаванка и прервано сообщеніе этого предмѣстія съ городомъ. При вторичномъ медицинскомъ осмотрѣ всѣхъ жителей Молдаванки, происходившемъ 7-го Ноября, зараженныхъ не оказалось. Въ городѣ все благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умеръ 1; остается больныхъ 8.

9-го Ноября, во Вторникъ, былъ общій осмотръ города; причемъ нигдѣ не оказалось ни какого сомнѣнія. На Молдаванкѣ не было никакого новаго случая. Въ чумномъ кварталѣ умерла изъ числа больныхъ одна женщина, а изъ сомнительныхъ заболѣли одна женщина и одна дѣвочка. Во всѣхъ прочихъ частяхъ карантинъ не произошло никакихъ новыхъ случаевъ.

10-го Ноября, въ Среда, въ городѣ и на Молдаванкѣ все было благополучно. Въ карантинѣ и въ чумномъ кварталѣ не было никакого новаго чумнаго случая.

11-го Ноября, въ Четвертокъ, въ городѣ и на Молдаванкѣ все было благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умерла одна женщина. Остается зараженныхъ семь.

12-го Ноября, въ Пятницу, въ городѣ и на Молдаванкѣ все было благополучно. Въ чумномъ кварталѣ умеръ одинъ. Осталось зараженныхъ шесть. (О.В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Продолженіе воззванія Министра Духовныхъ Дѣлъ къ Кельскому Капитулу: — Не менѣе сказанному Архіепископу можно сдѣлать упрекъ въ томъ, что онъ безъ всякаго вниманія отступилъ отъ всѣхъ уставовъ и предписаній, по коимъ всякія буллы и грамоты Папскія, а равно распоряженія Епископовъ, единственно съ властію и соглашеніемъ Правительства могутъ имѣть обязательную силу и быть приведены въ исполненіе. Въ циркулярѣ своемъ, изданномъ къ духовникамъ въ Боннѣ, ясно Прелатъ сей выражаетъ, что всякія грамоты догматическаго содержанія, вовсе не требуютъ соглашенія Правительства, и что при объявленіи ихъ въ Римѣ, они уже получаютъ полную силу и уваженіе. Мнѣніе это совершенно противно не только Государств. уставамъ, но даже правамъ народовъ, именно неизмѣняемымъ обыкновеніямъ во всей Германіи, — обыкновеніямъ, которые не только для обезпеченія правительственной власти, и сохраненія общаго мира, но даже для отвращенія всѣхъ погрѣшностей и разстройства въ Католическомъ духовенствѣ внутри Государства, суть самыя полезныя и тѣмъ болѣе необходимыя, что самое рѣшеніе сомнѣній по религіознымъ предметамъ, тѣсно соединяется съ обстоятельствами, происходящими отъ несогласія мнѣній по сему дѣлу. Для сего, чтобы доставить имъ надлежащую силу и значеніе, ихъ точно должно примѣнять въ самомъ исполненіи къ законамъ имѣющимъ въ сей странѣ обязательную силу. И такъ если Правительство пользуется властію разрѣшать всѣ сомнѣнія, происходящія какъ въ отношеніи нашихъ подданныхъ, такъ не менѣе и въ отношеніи правительствъ чиновниковъ, тогда руководствованіе помянутымъ закономъ, вовсе не заставляеть мѣшаться въ духовныя дѣла, но напротивъ служить ручательствомъ за сохраненіе и ненарушимость Монархіи. Въ происшествіи семъ, кромѣ того, что совершенно не было офиціальнаго признанія, особенно представляется и то, что ни одинъ изъ Католическихъ Епископовъ въ нашемъ краѣ даже и упомянутый Архіепископъ, не отнесся касательно означеннаго объявленія, къ Правительству, но сколько извѣстно, не сдѣлалъ того ни въ одномъ изъ Германскихъ владѣній. Третье, совершенно въ подобномъ родѣ и съ подобною цѣлію, есть объявленное въ газетахъ предложеніе восемнадцати условій, которые предполагали представить и дѣйствительно представили для подписи духовнымъ Кельнской Епархіи, имѣющимъ быть духовниками. Подобное новое установленіе, требовало утвержденія Правительства. Кромѣ сего, восемнадцатая статья сихъ условій, (коею въ отношеніи управы, всякая аппелляція къ правительственной власти, противу злоупотребленій со стороны Епископа, была запрещена), была оскорбительною для государственныхъ законовъ, соблюдаемыхъ не только въ Германіи, но и во всѣхъ Христіанскихъ владѣніяхъ Европы. При всемъ томъ, столь важное, столь замѣчательное и противузаконное распоряженіе, издано было Архіепископомъ безъ вѣдомства Правительства. Не менѣе противузаконенъ и соединенъ еще съ величайшими обстоятельствами, былъ поступокъ Архіепископа на

Дня 7-го Listopada, w Niedzielę, w kwartale dżumnym umarł 1; z liczby przywiezionych z Mołdawanki znowu zachorowało 2; w ogóle pozostało chorych 9. W mieście wszystko pomyślnie.

Dnia 8-go Listopada, w poniedziałek, ociągnięta kordonem Mołdawankę i przerwano komunikacyą tego przedmieścia z miastem. Przy powtórnyim medycznym obejrzeniu mieszkańców Mołdawanki, odbytym 7-go Listopada, zarażonych nie okazało się. W mieście wszystko pomyślnie. W kwartale dżumnym umarł 1; pozostaje chorych 8.

Dnia 9-go Listopada, we wtorek, odbyło się powszechne obejrzenie miasta; przy czém nie okazało się nigdzie żadnego podeyrzenia. Na Mołdawance nie było żadnego nowego przypadku. W kwartale dżumnym umarła z liczby chorych jedna kobieta, a z podeyrzanych zachorowała jedna kobieta i jedna dziewczynka. We wszystkich innych częściach kwarantanny nie zdarzyło się żadnych nowych przypadków.

Dnia 10-go, we środę, w mieście i na Mołdawance wszystko było pomyślnie. W kwarantannie i w kwartale dżumnym nie było żadnego nowego przypadku.

Dnia 11-go Listopada, we czwartek, w mieście i na Mołdawance wszystko było pomyślnie. W kwartale dżumnym umarła jedna kobieta. Pozostaje zarażonych 7.

Dnia 12-go Listopada, w piątek, w mieście i na Mołdawance wszystko było pomyślnie. W kwartale dżumnym umarł jeden. Pozostało zarażonych 6. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Dalszy ciąg odezwy Ministra Spraw Duchownych, do Kapituły w Kolonii: — Niemniej ciąży na Arcybiskupie pomienionym ten zarzut, iż bez żadnego względu przekroczył wszystkie ustawy i przepisy, podług których wszelkie bulle i breve Papieżkie, również jak rozporządzenia Biskupów, jedynie z władzą i przyzwoleniem Rządu obowiązującymi i w wykonanie wprowadzonymi być mogą. W okólniku swoim, wydanym do spowiedników w Bonn, wyraźnie Prałat ten mówi, iż wszelkie breve treści dogmatycznej, nie potrzebują wcale przyzwolenia Rządu, i że ogłoszenie ich w Rzymie już im nadaje zupełną moc i powagę. Twierdzenie to zupełnie się sprzeciwia nie tylko ustawom Monarchii, ale nadto prawom narodów, mianowicie też nieodmiennym zwyczajom w całych Niemczech; zwyczajom, które nie tylko dla ubezpieczenia władzy Rządowej, oraz utrzymania powszechnego pokoju, ale nadto dla zapobieżenia wszelkim błędom i rozprzeczaniu wśród Katolickiego duchowieństwa wewnątrz kraju, są najzbawieńszymi i tѣm więcej niezbędnymi, że samo rozstrzyganie wątpliwości w przedmiotach duchownych, ściśle się wiąże z okolicznościami z rozdzielenia zdań w tej mierze pochodzącymi. Dla tego też, aby nadać im konieczną moc i wagę, ściśle stosowanymi być muszą w samém wykonaniu do praw w kraju obowiązujących. Jeżeli zatem leży w zakresie władzy Rządowej rozstrzygać wszelkie wątpliwości, zachodzące tak co do naszych poddanych, jak niemniej do sług Rządowych, wówczas opieranie się na powyższym prawie, nie stanowi bynajmniej mieszanія się w sprawę duchowną, lecz owszem jest rękojmią utrzymania i nienaruszalności Monarchii. W wypadku tym, prócz tej okoliczności, iż zbywało zupełnie na urzędowej powadze, walczy szczególnie i to, że żaden z Katolickich Biskupów w naszym kraju, a nawet pomieniony Arcybiskup, nie odniósł się co do powyższego ogłoszenia, do Rządu, lecz, ile wiadomo, w żadnym z krajów Niemieckich tego nie uczynił. Potrzebie: zupełnie podobnego rodzaju i dążności, jest zapowiedziane przez pisma publiczne przepisanie ośmnastu warunków, które miały być i były istotnie podawane do podpisu duchownym dycezyi Kolońskiej, mającym zostać spowiednikami. Podobna nowa ustawa, wymagająca przyzwolenia Rządu. Nadto, ośmnasty artykuł tych warunków, (przez który pod względem karności, wszelkie odwołanie się do władzy krajowej, na nadużycie ze strony Arcybiskupa dopuszczone, zabronionem zostało), był ułwacający prawom krajowym, zachowywanym nie tylko w Niemczech, lecz i we wszystkich państwach chrześcijańskich Europy. A jednakże tak ważne, tak pamiętne i przeciwnie prawom rozporządzenie, było wydane przez Arcybiskupa, bez wiedzy Rządu. Niemniej przeciwnie prawom i z okolicznościami jeszcze więcej obojęzającymi połączone, było postępowanie Arcybiskupa co do różnowierstwa w małżeństwach; okoliczność ta musi być osobno wyjaśniona, gdy Arcybiskup tając istotny stan rzeczy, podawał ją za jedyny powód swego postępowania, a tѣm samém umysły podburzał; postępowanie to, tѣm było naganniejsze, że się go Arcybiskup dopuszczał, będąc wprzód przez łaskawego Monarchę ustnie napomnia-

счесть иновѣрцевъ при бракахъ; это дѣло должно быть отдѣльно объяснено, когда Архіепископъ скрывая настоящій ходъ дѣла, представлялъ оное единственной причиною своихъ поступковъ и тѣмъ самымъ волновалъ умы; поступокъ этотъ, тѣмъ былъ предосудительнѣе, что Архіепископъ рѣшался на то, будучи прежде лично предостерегаемъ кроткимъ Монархомъ. Онъ старался воспалить религіозныя распри, и какіе употреблялъ для сего способы, свидѣтельствуя его поступки. Довольно сказать, что предъ выборомъ, спрошенъ былъ по моему порученію: утвердить ли онъ договоръ отъ 19 Іюня 1834 г. представленный Графомъ Шпигель, и принятый Королемъ, основанный на Папской буллѣ отъ 25 Марта 1830 г. касательно иновѣрцевъ въ брачныхъ союзахъ, и когда ему представлено, что отъ настоящаго объясненія зависть будетъ, согласится ли Король на его выборъ.

(Окончаніе впереди.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 29-го Ноября.

За два дня прибылъ сюда Е. Кор. Выс. Принцъ Августъ Прусскій и остановился въ гостиницѣ Римскаго Императора. Въ домѣ Королевско-Прусскаго Посольства, приготовлены комнаты для принятія его, когда Е. Кор. Выс. съ благодарностію отказался отъ приглашенія нашего Императора, занять мѣсто въ Император. замкѣ и уклонился отъ всякихъ особенныхъ почестей. Е. Имп. Высоч. Эрцгерцогу Іоанну вмѣстѣ съ которымъ находится Принцъ Адалбертъ Прусскій, прибудетъ сюда 6 Октября, онъ уже 20 ч. прибылъ въ Триестъ; высокіе путешественники останутся въ карантинѣ до 29 ч. Императоръ велѣлъ принимать Принца Августа весьма дружественно; на время его здѣсь пребыванія, определенъ къ нему адъютантомъ одинъ Штабъ-Офицеръ. Вчера въ полдень Принцъ посѣщалъ Императора и остался на семейственномъ обѣдѣ, а потомъ посѣтилъ Князя Меттерниха. Вчера въ честь высокаго гостя, данъ былъ при дворѣ большой концертъ, на который были приглашены придворные и государтв. чиновники и дипломатическій корпусъ; сегодня Оберъ-Гюфмейстеръ Императора Князь Колоредо даетъ также въ честь Принца большой обѣдъ, на которомъ будутъ Принцы Нассаускіе и проч. Слышно, что въ продолженіе 6 до 8 дней пребыванія здѣсь Принца, будутъ при дворѣ празднества, охоты и военные маневры.

— Въ Нижней-Венгріи нѣсколько уже дней опять жалуются на опустошенія причиненныя наводненіемъ и выступленіемъ рѣкъ. При Старой-Орсовѣ, быстрымъ приливомъ сорваны три моста и самымъ невыгоднымъ образомъ прекращены сообщенія. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 28-го Ноября.

Въ *Messenger* содержится: „Австрійскій Посланникъ по возвращеніи своемъ имѣлъ нѣсколько совѣщаній съ Президентомъ Совѣта, и съ большимъ отличіемъ былъ принятъ у Короля, который долго съ нимъ бесѣдовалъ. Французское Правительство кажется очень полагаются на содѣйствіе Австріи, чтобы восточныя дѣла устроить скоро и мирнымъ образомъ.“

— Новый Турецкій Посланникъ въ Лондонѣ, *Ибрагимъ-Саримъ-Эфенді*, третьяго дня съ многочисленною свитою прибылъ въ Парижъ и остановился въ домѣ Турецкаго Посольства. По представленіи Королю и Королевской Фамиліи онъ будетъ продолжать путь въ Лондонъ. — Маршалъ *Салданга* находится нѣсколько дней въ Парижѣ.

— Читатели помнятъ о безпокойныхъ происшествіяхъ случившихся въ Ангюлемѣ по случаю поставленія миссіонерскаго креста, въ слѣдствіе коихъ многія особы за сопротавленіе полиціи арестованы. Недавно дѣло это разсматриваемо было въ Ангюлемскомъ слѣдственномъ судѣ. Изъ десяти обвиненныхъ четверо освобождены, трое присуждены къ двумъ-сячному, одинъ къ четырехъ-мѣсячному и одинъ къ годовому заключенію.

— Профессоръ *Дюма* въ послѣднемъ своемъ чтеніи, возбудилъ большое вниманіе, произведеннымъ имъ опытомъ. Онъ утверждаетъ, что удалось наукѣ произвести солнечный свѣтъ въ такомъ родѣ, который для глазъ будетъ имѣть тоже дѣйствіе, какъ натуральный. Если, утверждаетъ онъ, электрическій проводникъ большаго Вольтова столба, производитъ посредствомъ угля, то послѣдній сдѣлается раскаленнымъ и представитъ такой свѣтъ, который невозможно было бы произвести никакимъ другимъ образомъ и никакимъ другимъ веществомъ. Зажиганіе фосфора въ кислотворномъ газѣ, въ сравненіи съ симъ свѣтомъ, можетъ назваться только очень сла-

лымъ. Усиловатъ взнѣсать религіозныя розтерки, а какихъ до tego używał sposobów, świadczą jego postęпки. Dość jest powiedzieć, że przed wyborem, z mojego zlecenia był zapytany: czy potwierdzi umowę z dnia 19 Czerwca 1834 roku, przez Hrabiego Spiegela przedstawioną, a od Króla przyjętą, wypływającą z buli Papieżkiej z d. 25 Marca 1830, co do różnowierstwa w małżeństwie. I gdy było mu objawionem, że od obecnego oświadczenia będzie zależać, czy Król na jego wybór zezwoli.

(Dokończenie nastąpi.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 29-го Листопада.

Предъ двумя днями прибылъ ту Jego Kr. Wys. Xiążę August Pruski i stanął w domu gościnnym pod Rzymskim Cesarzem. W hotelu Kr. Pruskiego Poselstwa przygotowano potrzebne apartamenty na jego przyjęcie, gdy Jego Kr. Wys. z wdzięcznością wymówił się od zaproszenia naszego Cesarza do zajęcia miejsca w zamku Cesarskim, a nadewszystko wymówił się od wszelkich szczególnych honorów. Jego Ces. Wys. Arcy-Xiążę Jan, w towarzystwie którego znajduje się Xiążę Adalbert Pruski, przybędzie tu dnia 6 Grudnia, już dnia 20 przybył do Triestu. Wysocy podróżni zabawią w kwarantannie do d. 29. Cesarz rozkazał najuprzejmiej przyjmować Xięcia Augusta i na czas jego tu pobytu, przeznaczony mu został na Adjutanta Sztabu-Oficer. Wczora o południu Xiążę odwiedził Cesarza i pozostał na obiedzie familiynym. Potem Wysoki podróżny zaszczycił odwiedzeniem Xięcia Metternicha. Wczora na cześć Wysokiego Gościa był u dworu wielki koncert, na który zaproszenie otrzymali pierwsi Dworu i Stanu urzędnicy i Korpus Dyplomatyczny. Na dzisiaj pierwszy Wielki Mistrz Dworu Cesarza Xiążę Colloredo, daje wielki obiad, również dla Wyokiego Gościa, na którym będą także Xiążęta Nassauscy etc. Słychać, że w przeciągu 6 do 8-miodniowego pobytu tu Xięcia, odbędą się jeszcze liczne uroczystości dworu, polowania i obróty wojskowe.

— Z Węgier-Niższych od kilku dni znowu się uskarżają na zniszczenia, zrządzone przez powódź i wylew rzek. Pod Starą Orsową, przez gwałtowne wezbrania, zniesione 3 mosty, i przez to w sposób uciążliwy, komunikacye przerwane zostały. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 28-го Листопада.

Въ *Messenger* czytamy: „Poseł Austriacki po swoim powrocie miał kilka konferencyj z Prezydentem Rady, i został przyjęty od Króla, który z nim bardzo długo rozmawiał z wielkim odznaczeniem. Rząd Francuzki zdaje się mocno polegać na przyczynieniu się Austrii, do urzędzenia spraw wschodu prędko i w sposób spokojny.“

— Nowy Poseł Turecki w Londynie *Ibrahim-Sarim-Efendi*, zawczora z licznym orszakiem przybył do Paryża i stanął w hotelu Poselstwa Tureckiego. Po przedstawieniu Królowi i rodzinie Królewskiej, uda się w dalszą podróż do Londynu. — Marszałek *Saldanha* od dni kilku znajduje się w Paryżu.

— Przypominają zapewne czytelnicy o gorszącem zdarzeniu wynikłém w Angoulême z powodu postawienia Krzyża misyjnego, skutkiem czego wiele osób za sprzeciwienie się urzędnikom policyi, zostało uwięzionych. Niedawno sprawa ta roztrząsana była w Angoulemeńskim sądzie. Z dziesięciu oskarżonych, czterech uwolniono, trzech osądzono na dwómiesięczną, jednego na czterómiesięczną, a jednego na jednoroczną karę więzienia.

— Professor *Dumas* na ostatniej swojej prelekcji, wzbudził wielką uwagę przez wykonane doświadczenie. Utrzymuje bowiem, iż udało się umiejętności wyprowadzić światło słoneczne w ten sposób, iż dla oczu będzie miało też same skutki co słoneczne. Twierdzi on, iż gdy się elektryczny przewodnik mocnego stosa Wolty, przeprowadzi przez kawał węgla, tedy ten ostatni rozrzarza się i wydaje takie światło, które żadnym innym sposobem, ani przez żadną inną materią niemożoby być sprawione. Palenie fosforu w gazie kwasorodnym, może nazwać się tylko bardzo słabym w porównaniu z tém światłem. Jeśli będące w mowie doświadczenie, odbywa się w powietrzu, tedy

бымъ. Если настоящий опытъ будетъ производиться въ воздухѣ, то уголь действительно загорается и сгораетъ; но въ безвоздушномъ пространствѣ, онъ не поджигается ни малѣйшей перемѣнѣ; онъ не сгораетъ, а однако раскаливается и распространяетъ еще сильнѣйшій свѣтъ нежели въ воздухѣ, не теряя ни малѣйшей частицы своего состава. Изъ сего опыта можно заключать о новой, превосходящей всѣ донынѣшнія системы освѣщенія, и надѣются, что гасъ вскорѣ замѣненъ будетъ малымъ углеродымъ солнцемъ. Многие уже утѣшаются мыслию, что рога улицы прекрасно будутъ освѣщены.

— Журналъ *l'Estafette*, въ послѣднемъ своемъ N-рѣ сообщаетъ весьма подробное увѣдомленіе о средствѣ, которымъ Д-ру Визеке удалось вылѣчить гомеопатическимъ образомъ самую тяжкую и до сихъ поръ почитаемую неизлѣчимою глазную болѣзнь. По частному письму изъ Парижа, онъ будто устроилъ значительныя средства для пользованія, въ заведеніи для неизлечимыхъ.

— За нѣсколько дней увѣдомили, что назначенная въ Гаити флотилія, когда она едва оставила Брестскій портъ, приказомъ изъ Парижа отозвана обратно. Неожиданное это возвращеніе дало поводъ въ Брестѣ къ самымъ разнообразнымъ слухамъ, хотя впрочемъ истинная сего причина неизвѣстна.

— *Sentinelle des Pyrenées* содержитъ письмо съ Пиринейскихъ границъ отъ 23 ч., которое сообщаетъ, что *Донъ-Карлосъ* 18-го ч. отправился въ Эстеллу. Извѣстіе это противно Байонскимъ письмамъ, по коимъ *Донъ-Карлосъ* 19-го ч. все былъ еще въ Амурріо.

29-го Ноября.

Президентъ Совѣта получилъ прошеніе изъ Алжира, подписанное многими знатнѣйшими жителями, а также Муфтіями, Кадіями и Раввинами, въ которомъ изъяснено желаніе, не благоугодно ли будетъ Его Велич., назначить Герцога *Немурскаго* Вице-Королемъ Французской Африки.

— Въ *Монитерѣ* содержится, что тѣло Генераль-Лейтенанта Графа *Дамремона*, вчера въ 6 час. вечера привезено къ заставѣ при Фонтенебло. Отрядъ уланъ изъ 50 чел. перваго полка встрѣтивъ у заставы проводилъ гробъ къ дому Инвалидовъ, гдѣ тѣло принято Генеральнымъ Штабомъ и собраннымъ духовенствомъ съ военными почестями, потомъ поставлено въ церкви на катафалкѣ, гдѣ останется до совершенія панихиды.

— *Courrier français* сообщаетъ частное письмо изъ Бонны отъ 9 ч., въ которомъ содержится: „Новѣйшія извѣстія изъ Константины благоприятны. Полковникъ *Вернелъ* нашелъ огромныя суммы, какъ въ дворцѣ Бей, такъ и въ частныхъ домахъ. Мы уже знали, что онъ намѣренъ былъ тотчасъ по вступленіи предпринять раскапываніе; видно, что онъ вовсе не терялъ времени. Надѣмся, что всѣ богатства, которыя уже найдены или въ послѣдствіи будутъ открыты, поступятъ въ государств. казначейство; они послужатъ по крайней мѣрѣ для покрытія части огромныхъ издержекъ, причиненныхъ предпріятіемъ въ Константиноу.“

— Въ слѣдствіе повелѣнія Префекта Полиціи, Г. *Коленъ* полицейскій комиссаръ при помощи многихъ сержантовъ арестовалъ вчера четырехъ чиновниковъ Военнаго Министерства, которые обвинены въ похищеніи важныхъ бумагъ изъ разныхъ присутственныхъ мѣстъ.

— Нѣсколько дней ходить по рукамъ въ Парижѣ журналъ подъ заглавіемъ: *Республиканскій Монитеръ*, отъ 3 Фримера 46 года, и вмѣсто подписи имѣетъ слова *Типографія Республики*. Полиція ревностно изслѣдовываетъ распространителей сего журнала.

— *Mémorial bordelais* сообщаетъ отъ 26-го ч. что Генераль *Кордова* слѣдуя изъ Парижа, туда прибылъ, и пробывъ не долго, по повелѣнію Королевы отправился въ Мадридъ.

1-го Декабря.

Король давалъ вчера Турецкому Посланнику аудіенцію и занимался потомъ съ Министромъ Торговли. — Въ 12 час. Его Велич. принялъ Муниципальный Совѣтъ города Парижа и Сенскаго Префекта, которые Королю поднесли медаль, вычеканеную городомъ Парижемъ въ память бракосочетанія Герцога *Орлеанскаго*.

— Гарнизонъ Константины, который до сихъ поръ состоялъ изъ 2,800 чел., будетъ опять увеличенъ до 4,500 чел.

— Генераль-Директоръ таможеннаго управленія, издалъ циркуляръ ко всѣмъ Директорамъ, въ которомъ извѣщаетъ ихъ, чтобы они обращали особенное вниманіе на то, чтобы никакія объявленія или билеты иностранныхъ лотерей не были впускаемы въ Францію, ибо по закону отъ 21 Мая 1836, разы-

вѣггелъ пали się rzeczywiście i niszczy się; lecz w przestrzeni bezpowietrznej, nieulega najmniejszej odmianie, nieśpala się, a jednak gore mocnym białym ogniem i nie tracąc najmniejszej części ze swojej substancji, wydaje jeszcze jaśniejsze światło jak w powietrzu. Z tego doświadczenia można wnosić już o nowym, przechodzącym wszystkie dotychczasowe systemata, sposobie oświecania, i spodziewają się, że gaz wkrótce zamieniony będzie przez małe słońce węglowe. Niektórzy cieszą się już, iż pięknie oświecone będą kąty ulic.

— *Dziennik l'Estafette*, w jednym z ostatnich swych numerow, zawiera bardzo dokładną wiadomość o śródodku, przez który Doktorowi *Wieseke* udało się uleczyć sposobem homeopatycznym, nacięższą i mianą do tychczas za nieuleczoną chorobę oczu. Podług doniesień listu prywatnego z Paryża, miał on zaprowadzić znaczną kuracyą w zakładzie dla chorob nieuleczonych.

— Przed kilką dniami było doniesiono, że przeznaczona flotylla do Haity, gdy zaledwo wyszła z portu Brestu, przez rozkaz z Paryża zwróconą została. Nie spodziane to zwrócenie, dało powód w Brest do najsilniejszych pogłosek, lubo prawdziwa przyczyna nie wiadoma.

— *Sentinelle des Pirenées* zawiera list od granic Pireneyskich pod d. 23, w którym jest wiadomość, że *Don Carlos* d. 18 udał się do Estelli. Wiadomość ta przeciwi się wielu listom z Bayonny, podług których *Don Carlos* d. 19 był jeszcze w Amurrio.

Dnia 29.

Prezydent Rady otrzymał prośbę z Algieru, która jest podpisaną od wielkiej liczby znakomitych mieszkańców, a także przez Muftych, Kadych i Rabinów, a w której wyrażone jest życzenie, azałiby się niepodobnało J. Kr. Mości, mianować Xięcia *Némours*, na Wice-Króla Afryki Francuzkiej.

— *Monitor* donosi, że zwłoki Jenerała Porucznika *Hrabiego Damrémont* wczora wieczorem o godz. 6 przywiezione zostały do rogatki Fontainebleau. Oddział z 50 ułanów pierwszego pólku oczekiwał pogrzebowego orszaku przy tej rogatce i eskortował mu do domu Inwalidów, gdzie zwłoki przyjęte zostały śród honorow woyskowych przez Sztab Jeneralny i zgromadzone duchowieństwo. Po obchodzie woyskowym i religijnym trunę wystawiono w kaplicy na katafalku, gdzie stać będzie do mającego się odbyć nabożeństwa żałobnego.

— *Courrier Français* udziela list prywatny z Bony pod d. 9, w którym czytamy: „Najnowsze wiadomości z Konstantyny są w ogólności pomyślne. Półkownik *Bernel* tak w pałacu Beja, jak i w domach prywatnych znalazł ogromne sumy. Widzieliśmy już, że jego zamiarem było, wkrótce po wyruszeniu naszym przedsięwziąć odkopywania; jak widać niestracił on zgola czasu. Możemy się spodziewać, że wszystkie bogactwa, które już znaleziono albo jeszcze później będą odkryte, wpłyną do skarbu publicznego; będą one użyte przynajmniej na zaspokojenie części niezmiernych wydatków poniesionych na wyprawę do Konstantyny.“

— Skutkiem wydanego przez Prefekta Policyi rozkazu, Kommissarz Policyi P. *Colin* z kilku sierżantami, aresztował wczora czterech urzędników Ministerjum Woyny, którzy są oskarżeni o wykradzenie z różnych biur ważnych aktów.

— Od dni kilku krąży w Paryżu dziennik pod tytułem: *Monitor Republikański*. Datowany on jest 3 Frimaire 46 roku, i jako podpis ma położone słowa: *Drukarnia Rzeczypospolitej*. Policya gorliwie śledzi rozszerzycieli tego dziennika.

— *Memorial Bordelais* pod d. 26 donosi, że Jenerał *Cordova* jadąc z Paryża tam przybył i po krótkim pobycie, na rozkaz Królowej, udał się do Madrytu.

Dnia 1 Grudnia.

Król dawał wczora posłuchanie Posłowi Tureckiemu, a potem pracował z Ministrem Handlu. — Około godz. 12 J. Kr. Mość przyjmował Radę Muncypalną miasta Paryża i Prefekta Departamentu Sekwany, którzy złożyli Królowi medal, wybity, zastanieniem miasta Paryża na pamiątkę zaślubienia Xięcia *Orleañskiego*.

— Załoga Konstantyny, która składała się teraz z 2,800 ludzi, będzie znowu powiększoną do 4,500.

— Dyrektor Jeneralny administracyi celnej, wydał okólnik do wszystkich Dyrektorow, w którym wzywa ich do zwrócenia szczególnej uwagi, ażeby niewchodzili do Francyi ogłoszenia albo losy loteryi zagranicznych: gdyż podług prawa 21 Maja 1836 granie w podobne loterye, a także publiczne w tém względzie

гравированіе подобныхъ лотерей и публичныя объявленія о нихъ запрещены.

— Правительство публикуетъ сегодня следующую телеграфич. депешу изъ Перпиньяна отъ 28 Ноября: „Карлисты ночью съ 27 на 28 ч. прекратили осаду Пюнсерды, узнавъ что Карбо 27-го ч. вышелъ изъ Кампредона, чтобы напасть на нихъ съ 2,400 челомъ.

— Уведомляютъ изъ Байонны отъ 27-го Ноября: „Въ главной квартирѣ обѣихъ воюющихъ сторонъ, все господствуетъ тоже бездѣйствіе. *Espartero* стоитъ спокойно въ Пампелонѣ а *Донъ - Карлосъ* въ Амурріо. Напротивъ укрѣпленіе Гуэтаріи продолжается съ помощью работниковъ Англійской морской силы. Также при Пассажскомъ портѣ и близъ Ст. Себастьяна на пути въ Гернани, устроены будутъ укрѣпленія. Въ Толосѣ недавно арестовали отъ 70 до 80 особъ, подозрѣваемыхъ въ связи съ Христиносами. Съ другой стороны также Христиносы, велили отвести въ Ст. Себастьянъ почти столько же человекъ, которыхъ почитали тайными Карлистами. Если обѣ стороны останутся при сей системѣ, то вскорѣ половина Испанцевъ будетъ въ темницахъ. Генераль *Мирасолъ*, который въ слѣдствіе военнаго возстанія въ Гернани, оставилъ войско и отступилъ въ Байонну, приглашенъ недавно главнокомандующимъ возвратиться въ Испанію; онъ немедленно оставляетъ насъ.“ (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 1-го Декабря.

Третьяго дня Герцогъ *Веллингтонъ* былъ приглашенъ къ столу Ея Велич. Королевы. Лордъ *Мельбурнъ* почти ежедневно имѣетъ аудіенцію у Ея Величества.

— Сегодня въ Верхней Палатѣ просьба поданная Маркизомъ *Лансдауномъ* о просто-народномъ воспитаніи, была поводомъ къ продолжительнымъ спорамъ. Въ Нижней Палатѣ между прочимъ Лордъ *Джонъ Русселъ* получилъ позволеніе снова предложить законъ о бѣдныхъ въ Ирландіи.

— Въ Среду были весьма многія собранія въ отдѣльныхъ частяхъ столицы, въ которыхъ особенно Гг. *О'Коннелъ*, *Юме*, *Гротъ*, *Буллеръ* и *Клей* говорили и по большей части дружественно относились о Министерствѣ, но со всѣмъ не благосклонно о измѣненіи Лорда *Джона Росселя* касательно дальнѣйшей реформы билля.

— Въ Пемброкѣ построенъ линійный корабль о 120 пушкахъ подъ названіемъ: *Викторія*. — Мальтійская газета отъ 25 Октября уведомляетъ о совершенномъ прекращеніи холеры на семь островъ. Въ соборной церкви въ Ла Валеттѣ отпѣто по сему случаю благодарственное молебствіе. (A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 23-го Ноября.

О имѣющемъ немедленно последовать выступленіи Австрійскихъ и Французскихъ войскъ изъ провинцій, и производящихся на счетъ сего переговоровъ, ничего неизвѣстно. Подобное предложеніе кажется не представлено еще ни съ одной стороны. Иностранцы эти гости, для странъ, въ которыхъ онѣ стоятъ, доставляютъ болѣе благодарія, нежели тяжести для государства. Французское Правительство принимаетъ на себя всѣ издержки при осадѣ Анконы, и Австрія съ давняго уже времени великодушно отрѣклась отъ условленной прибавки, которую здѣшнее Правительство уплачивало войскамъ, и теперь издержки приняла на себя. Посему присутствіе иностранныхъ войскъ въ денежномъ отношеніи полезно для жителей а Правительству служить ручательствомъ дальнѣйшаго спокойствія. (A.P.S.Z.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 6-го Ноября.

Говорятъ о важныхъ перемѣнахъ, которыя произойдутъ по прибытіи *Капитанъ*-Паша и *Решидъ*-Бей. Перваго ежеминутно ожидаютъ, потому что командуемый имъ флотъ показался въ Мраморномъ портѣ; *Решидъ*-Бей, по послѣднимъ извѣстіямъ прибудетъ не позже какъ черезъ четырнадцать дней. Но, какія будутъ перемѣны, объ этомъ точно ничего неизвѣстно.

— Съ большимъ нетерпѣніемъ ожидаютъ списка новыхъ производствъ (*Тевджигатъ*), который обыкновенно появляется за четырнадцать дней до Рамазана и надѣются, что многіе неспособные или недѣятельные чиновники будутъ смѣнены другими, которые своими способностями и ревностію въ состояніи подкрѣпить реформы Султана.

огłoszenia są zakazane.

— Рząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę z Perpi-gnan pod d. 28 Listopada: „Karoliści w nocy z d. 27 na 28 odstąpili od oblężenia Püicerdy: gdyż się dowiedzieli, że Carbo d. 27 wyszedł z Campredon, dlauderzenia na nich we 2,400 ludzi.

— Donoszą z Bayonny pod d. 27 Listopada: „W głównych kwaterach obu stron wojujących, panuje ciągle taż sama nieczynność. *Espartero* jak wryty stoi w Pam-pelonie, a *Don Carlos* w Amurrio. Lecz za to utwierdzenie Guetaryi posuwa się przy pomocy robotników marynarki Angielskiej. Również przy porcie Passażu i przed St. Sebastian na drodze do Hernani mają być wzniezione szanice. W Tolozie niedawno od 70 do 80 osob, które były w podeyrzeniu, że zostają w stosunkach z Krystynistami, aresztowano. Z drugiej strony również i Krystyniści, kazali odprowadzić do St. Sebastian podobną liczbę osob, uważanych za tajnych Karolistów. Jeśli obie strony trzymać się będą tego systemu, tedy wkrótce połowa Hiszpanów będzie w więzieniu. Jenerał *Mirasol*, który skutkiem powstania wojskowego w Hernani opuścił armię i cofnął się do Bayonny, niedawno wezwany został przez Naczelnego dowódcę, ażeby powracał do Hiszpanii; wkrótce ztąd wyjeżdża.“ (A.P.S.Z.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондѣн, дня 1-го Грудня.

Завчора *Хіаже Wellington*, запрошений быі на обіад до столу Крѣловей. Lord *Melbourne* codziennie мiева аудіенцые у Крѣловей.

— До Избы Вышшеы внесіона дзиса przez Margrabiego *Lansdowne* петыця, względem оświecenia państwa, data powód do długich rozpraw, a w Izbie Niższej, pomiędzy innemi Lord *J. Russel* otrzymał dozwoleńie, uczynić na nowo wniosek o prawie ubogich w Irlandyi.

— We śródę było bardzo wiele zgromadzeń w szczególныхъ cyrkulachъ miasta, w których najwięcej mieli mowy PP. *O'Connell*, *Hume*, *Grote*, *Buller* i *Clay*, i powiększej części dali się słyszeć przychylnie dla Ministerium, jednak zgoda niechętnie o oświadczeniu Lorda *John Russel*, względem rozszerzenia bilu reformy.

— W Pembroke wybudowano okręt liniowy o 120 działach, któremu dano imię *Wiktoryi*. — Gazeta Maltańska pod d. 25 Paździer. donosi o całkowitem ustaniu cholery na tej wyspie. Z tej okoliczności w Katedrze w Walecie, śpiewane było uroczyste *Te Deum*. (A.P.S.Z.)

В ѣ о с н ѣ.

Рzym, 23-го Listopada.

О мнѣманіи, вкрѣтце наступіи маюіомъ, вышсѣи войскъ Австрійскихъ и Французскихъ з провинцій и о тоczą-cыхъ się względemъ tego układachъ, nic tu nie wiadomo. Podobny wniosekъ zdaje się z żadnej strony podawanymъ nie być. Cudzoziemscy ci goście, dla okolicy, w której stoją, są więcej dobrodzieystwem, aniżeli ciężaremъ dla kraju. Rząd Francuzki podejmuje wszystkie koszta, pochodzące z osadzenia Анконы, a Австрія już od давнего часу wspierałomyślnie zrzekła się umówionej dodatkowej płacy, którą Rząd tutejszy wydawał wojskom, i teraz sama ponosi te wydatki. Dla tego obecność wojsk zagranicznych we względzie pieniężnymъ jest korzystną dla mieszkańców, a Rządowi służy rękojmią, dalszej spokojności. (A.P.S.Z.)

Т у р ц я.

Константинополь, д. 6 Listopada.

Donoszą o ważnychъ zmianachъ, które mają nastąpić po przybyciu *Kapudana* Baszy i *Reszid* Beja. Pierwszy co chwila jest tu oczekiwany, gdyż dowodzona przez ten flotta, pokazała się już na morzu Marmora; według najnowszychъ wiadomości, *Reszid-Bey* naypoźniej w przeciągu dwóch tygodni, tu przybędzie. O rodzaju jednakъ tychъ zmianъ nic bliższego nie wiadomo.

— Z wielką niecierpliwością oczekują, wychodzący zwyczajnie dwoma tygodniami przedъ Ramazanem, listy nowychъ mianowań (*Tewdżihatъ*): gdyż spodziewają się zmiany wielu niezdatnychъ, albo nie bardzo pewnychъ urzędników, na innychъ, którzy przezъ swe talenta i gorliwość są w stanie wspierać reformy Sułtana.

— *Kiamil-Bey* назначенный недавно Посланникомъ въ Берлинъ, прежде былъ Вице-Президентомъ Военнаго Совѣта. Это отличный воинъ и человѣкъ съ большими заслугами. Выборъ Султана на этотъ важный постъ, всѣ приняли съ должнымъ одобрениемъ, потому, что *Kiamil-Bey* всѣ любятъ, и онъ имѣетъ способность, ловкость и тонкое обращеніе, словомъ все, что нужно для того, чтобы быть достойнымъ представителемъ своего Государя.

— Прибывшій сюда изъ Сиріи Татаринъ доставилъ извѣстія не совсѣмъ благопріятныя для *Mehmeda-Али*. Народъ все болѣе ожесточается противъ Египетскаго владычества; даже сосѣдніе жители Тавриса питаютъ къ нему злобу и выражаютъ явно свою ненависть къ Египтянамъ.

14-го Ноября.

Прибывшій пароходъ изъ Трапезунта доставилъ извѣстія изъ Тегерана отъ 22 ч. пр. м. по коимъ состояніе Персидскихъ дѣлъ, было самое запутанное. Шахъ неоставлялъ военныхъ намѣреній противъ Герата, не смотря на частныя возстанія въ разныхъ сторонахъ. Когда такимъ образомъ войско выходитъ изъ края, а съ другой стороны возрастаетъ всѣхъ неудовольствіе, по сему и неудивительно, что промышленность и торговля разоряются до крайности. Въ Табрисѣ и Тегеранѣ, продавали за дешево Англійскіе товары, а два каравана ограблены на самой границѣ.

— Изъ Багдада увѣдомляютъ отъ 19 Октября, что Египетскіе выходцы переправлялись каждый день чрезъ Евфратъ. Сирія очень колебалась; нѣкоторые округи взбунтовались противу *Ибрагима-Паши*. (G. C.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 27-го Октября.

Последняя экспедиція въ Геджасъ подъ командою *Хуршида-Паши* имѣла ту же судьбу, какъ и прежнія. 8,000 войска разбито и разсѣяно. *Хуршид-Паша*, какъ увѣдомляютъ, спасъ жизнь свою тѣмъ, что пожертвовалъ двумя лучшими баталіонами своего войска, которые совершенно уничтожены, потому, что Арабы не знали пощады. Немногіе, спасшіеся отъ пораженія, въ жалкомъ положеніи прибыли въ Каиръ.

— Извѣстія изъ Сиріи также неблагопріятны. При продолжающихся волненіяхъ народа и его неудовольствіи на Египетское Правительство произошло также возмущеніе въ войскахъ. Побѣги неимовѣрны; отъ 300 до 400 чел. съ оружіемъ и запасами бѣжали и защищаются противъ посланнаго для поимки ихъ отряда. Неудовольствіе войска легко объяснить, потому, что оно имѣетъ во всемъ недостатокъ и жалованье за нѣсколько мѣсяцевъ неуплачено. (A.P.S.Z.)

Разныя извѣстія.

Въ Букарестѣ составилось общество для перевода Французскихъ писателей на Волошскій языкъ; изданы уже нѣкоторые сочиненія *Руссо*, *Ламартина* и *Виктора Гюго*. Дѣятельнѣйшими членами этого общества суть дамы; одна изъ нихъ, принадлежащая къ первой въ той странѣ боярской фамиліи, перевела *Шатобриана: Духъ Христіанства*, другая (по фамиліи *Самботанка*) переводитъ романы *Георгія Санда* (Г-жи Дюдеванъ).

— Увѣдомляютъ изъ Аграма (въ Кроаціи) о чрезвычайномъ землетрясеніи, которое было чувствуемо во всей Кроаціи и тѣмъ было замѣчательнѣе, что продолжалось 14 часовъ съ сильными ударами, повторявшимися чрезъ полчаса. Землетрясеніе началось 6 Октября въ 3 час. по полудни и кончилось 7 ч. тогожъ мѣсяца утромъ; пока не раздался первый ударъ, съ 1-го ч. Октября до 6, безпрестанно слышенъ былъ мрачный гулъ изъ подъ земли; стада бросались на всѣ стороны, дикіе звѣри прибѣгали въ городъ, хищныя птицы падали мертвыми на крыши домовъ, и можно было брать ихъ руками. Многіе дома совершенно разрушены, впрочемъ неубить никто; несмотря на то, нѣсколько лицъ умерло отъ страха, многіе же умерли и заболѣли отъ страха и простуды, живя на открытомъ воздухѣ.

— Исполинскій концертъ разыгранный въ Вѣнѣ 6 Ноября 1,000 артистами въ залѣ манежа, произвелъ большое впечатлѣніе. Многочисленная публика собралась въ назначенное мѣсто уже въ 10 час. утра, а около полудни болѣе 5,000 особъ заняло всѣ мѣста. Ихъ Величества удостоили своимъ присутствіемъ это празднество, въ сопровожденіи Императорской фамиліи, и встрѣчены были съ невыразимымъ восторгомъ. *Созданіе міра* Гайдена, разыграно было съ полнымъ успѣхомъ (T. P.)

— *Kiamil-Bey*, который мianowany został niedawno na Posła w Berlinie, był dawniey Vice-Prezydentem Rady Wojenney. Jest on odznaczającym się żołnierzem i człowiekiem wielkich zasług. Wybor Sultana na ten ważny urząd, przez każdego przyjęty został z pochwałą: gdyż *Kiamil-Bey*, jest powszechnie lubiony; niezbywa mu bowiem na zdolności, zręczności i delikatnych obyczajach, słowem: posiada wszystko, co jest potrzebnem, ażeby godnym sposobem reprezentować swojego Monarchę.

— Przybyły tu Tatar z Syrii, przywiózł wiadomości, które nie są pomyślne dla *Mehmeda-Alego*. Narod coraz się więcej oburza przeciwko władztwu Egipskiego; również sąsiedni mieszkańcy Tauru są w wielkiem zaburzeniu i publicznie wywierają nawiść swoją ku Egipcyanom. (A.P.S.Z.)

Dnia 14.

Przez statek parowy, który z Trebizundu przybył, otrzymano wiadomości z Teheranu pod d. 22 z. m. podług których, stan interesów Persyi był jak najzawikławszy. Szach nie ustawał w zamiarach wojennych przeciwko Herat, bezwzględnie na częstokwe powstania w różnych stronach. Kiedy więc tym sposobem wojsko z kraju wychodzi, a z drugiej strony wzmagą się nienkentowanie we wszystkich, nie dziw, że przemysł i handel do szczytu upadają. W Tabris i Teheranie sprzedawano za bezcen towary angielskie, a dwie karawany złupiono na samej granicy.

— Z Bagdadu donoszą pod d. 19 Października, że zbiegowie Egipcscy przeprowadzali się codziennie przez Eufrat. Stan Syrii był bardzo nie pewny; niektóre obwody zbuntowały się przeciwko *Ibrahimowi-Baszy*. (G. C.)

Е Г И П Т.

Alexandrya, 27 Października.

Ostatnia wyprawa do Hedžas, dowodzona przez *Churshid-Baszę*, doznała tego losu, co i dawnieysze. Składające się z 8,000 ludzi wojsko, zostało zupełnie pobite i zniszczone. Zapewniają, że *Churshid-Basza*, tém tylko uratował własne życie, iż poświęcił dwa bataliony najlepszych wojsk swoich, które zostały całkiem zniszczone: gdyż Arabowie zgoła niedawali pardonu. Niewielu, co się uratowało z wojska wyprawy, w naysmutniejszym stanie przybyło do Kairu.

— Wiadomości z Syrii brzmiały również niepomyślnie. Razem z postępującem wzburzeniem tameczney ludności i jey niechęcią do Rządu Egipskiego wybuchnął takż bunt w wojsku. Zbiegowstwo jest niezmierne; 300 do 400 ludzi uciekło z bronią i amunicją i bronią się od żołnierzy wystanych na ich ściganie. Nienkentowanie w wojsku łatwo objaśnić: gdyż mu brakuje wszystkich potrzeb, i żołąd od kilku miesięcy zaległy. (A.P.S.Z.)

Rozmaite Wiadomości.

W Bukarescie zawiązało się towarzystwo, mające zamiar tłómaczyć autorów Francuzkich na język Wołoski; wydano już niektóre dzieła *Rousseau*, *Lamartina* i *Wiktora Hugo*. Najczynniejszemi członkami tego towarzystwa są Damy; jedna z nich należąca do pierwszej w kraju rodziny Bojarów, wytłómaczyła *Chateaubriana Duch Chrześcijaństwa*, druga zaś (nazwiskiem *Sambotanka*), tłómaczy romanse *Jerzego Sанда* (Pani *Dudevant*).

— Piszą z Agram, (w Kroaeyi) o nadzwyczajnym trzęsieniu ziemi, które dało się czuć w całej Kroaeyi, i to miało osobliwego, iż trwało przez 14 godzin z mocnemi wystrzałami, które się co półgodziny powtarzały. Trzęsienie to zaczęło się d. 6 Października o 3 po południu, a ustało 7-go t. m. zrana; przed pierwszym wstrząśnieniem od 1-go Paździer., aż do 6-go, dawał się ciągle słyszeć głuchy jęk, z pod ziemi wychodzący; trzody biegały we wszystkich kierunkach, dzikie zwierzęta przychodziły do miast, ptaki drapieżne padały jak martwe na dachy domów i dawały się imać rękami. Wiele domów całkiem się zawaliło, nie zabijwszy jednakże nikogo; pomimo to, kilka osób umarło z przestachu, wiele zaś umarło i zachorowało z przestachu i przeziębienia, mieszkając na otwartém powietrzu.

— Koncert olbrzymi, dany w Wiedniu 6-go Listopada przez 1,000 artystów, w sali maneżu, zrobił nadzwyczajne wrażenie. Piękny świat zgromadził się licznie do mieysca oznaczonego już o godzinie 10-ey zrana, a około południa przeszło 5,000 osób zajęło wszystkie mieysca. Cesarstwo Ich Mość, którzy zaszczytli uroczystość tę swoją obecnością i przybyli otoczeni rodziną Cesarską, przyjęci zostali z zapalem trudnym do opisania. *Stworzenie świata* Hajdna wykonaném było z dokładnością, nie do życzenia nie zostawiającą. (T. P.)